

Betænkning

over forslag til lov om fremme af udbyttedeling.

(Afgivet af udvalget den 3. april 1957).

Udvalget har i 9 møder fortsat det i folketingsåret 1955-56 påbegyndte arbejde vedrørende forslaget til lov om fremme af udbyttedeling og har herunder haft samråd med økonomi- og arbejdsministeren og finansministeren, der ligeledes begge skriftligt har besvaret en række af udvalget stillede spørgsmål. Endvidere er der modtaget deputationer fra Dansk Arbejdsgiverforening og A/S Maskinfabrikken Atlas.

Efter at man i folketingsåret 1955-56 havde indsamlet og gennemgået et omfattende materiale til belysning af forskellige udbyttedelingsordningers virkemåde, såvel her i landet som i udlandet, har man i indeværende folketingsår drøftet forholdet mellem udbyttedelingsordninger, sociale fonds og ordninger med særlige aktier til arbejdere og funktionærer, ligesom man har gennemgået de i lovforslaget foreslåede bestemmelser om ad skattevejen at tilskynde til oprettelsen af udbyttedelingsordninger og sammenholdt disse bestemmelser med de gældende regler for afskrivninger og henlæggelser.

Finansministeren har i et samråd over for udvalget givet udtryk for, at han af principielle grunde ikke kunne acceptere den særlige fradragsregel i lovforslagets § 6, og at han i øvrigt finder det mest naturligt, at regler om skattelettelser alene findes i skattelovgivningen.

Hvad angår forslagets § 3 om fradrag i den skattepligtige indkomst af udgifter til udbyttedelingsordninger, har finansministeren om gældende praksis oplyst, at bonusudbetalinger til de enkelte arbejdere eller funktionærer i en virksomhed normalt bliver betragtet som driftsudgifter, der kan fratrækkes i udbetalingsåret. Dette gælder

også bonustildelinger, der henlægges i en fond på konti for de enkelte funktionærer m. v., når forholdet er det, at ejendomsretten endeligt er overført til den enkelte funktionær.

Hvor det drejer sig om beløb, der henlægges til velfærdsforanstaltninger, er fradragsretten betinget af, at virksomheden endeligt har fraskrevet sig retten til de henlagte midler, og at disse midler er udskilt af yderens formue. I øvrigt må det kræves, at de satser, hvorefter ydelsen beregnes, skal være bindende fastsat, og at der foreligger en egentlig juridisk pligt til at udrede ydelserne, ligesom det må forudsættes, at ordningen skal være gældende uopsigeligt for et vist længere åremål.

Finansministeren henstillede herefter, at man lod §§ 3 og 6 udgå af lovforslaget, og gav samtidig tilsagn om, at han på forslag til ligningslov for skatteåret 1958-59 vil optage en bestemmelse svarende til § 12, nr. 3), i det senest den 13. februar 1957 i folketinget fremsatte forslag til lov om skat til staten af indkomst, formue og kapitalvinding. Efter denne bestemmelse foreslås bidrag til hjælpe- og understøttelsesfonds gjort fradragsberettigede i indkomsten efter de samme regler, som i det pågældende lovforslags § 12, nr. 2), foreslås for bidrag til pensionsfonds. Det vil sige, at løbende årlige bidrag kan fradrages fuldt ud i indkomsten, medens ekstraordinære tilskud afskrives over 5 år i lige store årlige beløb.

I udvalget har endvidere været drøftet de forskellige muligheder for at give arbejdere eller funktionærer ret til andele i udbytte i form af aktier eller partialobligationer. Finansministeren har givet tilsagn om i forbindelse med forslag til ligningslov

for skatteåret 1958-59 at ville stille forslag om lempelse af indkomstbeskatningen af udbytteandele, der på denne måde indgår i virksomhedens finansiering.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fanger og Kryger) indstiller herefter nedestående af økonomi- og arbejdsministeren foreslåede og af flertallet tiltrådte ændringsforslag, der går ud på en ny affattelse af lovforslaget, til *vedtagelse*.

Et *mindretal* (Fanger og Kryger) kan ikke medvirke til et sådant lovforslags gennemførelse og vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Angående de enkelte paragraffer i den foreslåede ændrede affattelse af lovforslaget bemærkes følgende:

Ad § 1. Man har fundet det rigtigst, at den i det oprindelige lovforslag omhandlede håndværkerrepræsentant udpeges direkte af Håndværksrådet. Og efter at Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer til udvalget har rettet henvendelse om at blive repræsenteret i nævnet, har man endvidere fundet det rimeligst, at foruden denne organisation også Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund hver udpeger 1 medlem til nævnet.

For på den anden side at begrænse antallet af medlemmer i nævnet har man indskrænket formandskabet til to medlemmer mod som oprindeligt foreslået tre.

Den nye § 2 svarer, bortset fra ændringer af redaktionel karakter, til den oprindeligt foreslåede, dog at bestemmelserne i den oprindeligt foreslåede § 5, stk. 1, i ændret form er indarbejdet i paragraffens punkt 2), medens de beføjelser, der knyttede sig til de i det oprindeligt fremsatte lovforslag foreslåede skattebestemmelser, er udgået, jfr. nedenfor.

Bestemmelserne i det oprindelige lovforslags § 3 vedrørende skattefrihed og i § 6 vedrørende en speciel skattenedsættelse for aktieselskaber har man efter finansministerens henstilling, jfr. foranstående bemærkninger, ladet udgå. Herefter er der i den nye § 3 angivet de retningslinjer,

som nævnet bør arbejde efter, idet de enkelte punkter i alt væsentligt svarer til de i § 4 i det oprindelige lovforslag indeholdte.

I den nye § 4 er det fastslået, at de med nævnets virksomhed forbundne udgifter afholdes af statskassen.

Økonomi- og arbejdsministeren har over for udvalget givet udtryk for, at disse udgifter vil blive begrænset mest muligt.

Endelig er det under hensyntagen til, at der her er tale om lovgivning på et nyt område, i § 5 foreslået, at loven skal optages til revision senest i folketingsåret 1960-61.

Ændringsforslag.

Af *økonomi- og arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fanger og Kryger):

Lovforslaget affattes således:

„Forslag til

Lov om fremme af udbyttedeling og oprettelse af sociale fonds.

§ 1.

Med det formål at fremme samarbejdet og den fælles økonomiske interesse mellem virksomhedernes ledelse og medarbejderne nedsættes der et nævn på i alt 10 medlemmer til varetagelse af de i denne lov omhandlede opgaver. Nævnets formand udnevnes af kongen og en næstformand af økonomi- og arbejdsministeren. Inden for formandskabet skal være repræsenteret juridisk og nationaløkonomisk eller teknisk sagkundskab. Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund udpeger hver 2 medlemmer af nævnet. Håndværksrådet, Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger, Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer samt Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund udpeger hver 1 medlem. Samtlige medlemmers funktionstid fastsættes til 3 år.

Ved behandling af sager, der kræver særlig sagkundskab, kan formandskabet

Bet. o. lovf. om fremme af udbyttedeling.

tilkalde sagkyndige, der uden at have stemmeret kan deltage i behandlingen af de pågældende sager.

§ 2.

Nævnet har følgende opgaver:

- 1) efter anmodning fra virksomheders ledelse at vejlede virksomhederne ved udarbejdelse af regler for udbyttedeling i forbindelse med oprettelse af sociale fonds, herunder at bistå med udarbejdelse af vedtægter o. lign.;
- 2) at rette henvendelse til virksomheder med opfordring til indførelse af udbyttedeling i forbindelse med oprettelse af sociale fonds eller til forbedring eller videreudvikling af eksisterende ordninger i vedkommende virksomhed;
- 3) at overveje begrundede henvendelser fra samarbejdsudvalg eller anden repræsentation for funktionærer eller arbejdere i virksomheden med henblik på et eventuelt initiativ i henhold til punkt 2);
- 4) at udarbejde og offentliggøre standardvedtægter for udbyttedelingsordninger og sociale fonds samt på anden måde sprede almindelig oplysning om disse forhold;
- 5) at følge arbejdsforholdenes udvikling og at rette henvendelse til økonomi- og arbejdsministeren eller til arbejder-, funktionær- og arbejdsgiverorganisationer i tilfælde, hvor det finder, at en ændring i gældende love, vedtægter, praksis eller lignende vil være ønskelig for derigennem at fremme indførelsen eller udbygningen af udbyttedelingsordninger i forbindelse med sociale fonds;
- 6) at fremkomme med forslag til økonomi- og arbejdsministeren om andre foran-

staltninger, der kan virke til fremme af udbyttedelingsordninger i forbindelse med oprettelse af sociale fonds.

§ 3.

Nævnet skal under sit arbejde med henblik på oprettelse af udbyttedelingsordninger i forbindelse med sociale fonds, jfr. § 2, tilstræbe, at nedennævnte retningslinjer følges:

1. Virksomhederne bør som løn udbetale mindst den på stedet sædvanlige løn for lignende arbejde.
2. Ordningen bør ikke kunne ophæves af virksomheden eller ændres til ugunst for de ansatte med kortere varsel end 3 år.
3. Ingen gruppe af ansatte bør favoriseres eller tilsidesættes, idet der dog kan tages hensyn til de beskæftigedes lønindkomst, anciennitet, alder, arbejdsmæssige funktion inden for virksomheden, ægteskabelige stilling og forsørgerpligt over for børn.
4. For så vidt en del af det beløb, der anvendes til udbyttedeling eller henlægges til sociale fonds, forbliver i virksomheden, bør det straks udskilles på en sådan måde, at ejendomsretten klart er gået endeligt over til de beskæftigede, og det bør af vedtægterne fremgå, hvorledes der senere skal kunne disponeres over disse midler.

§ 4.

De med nævnets virksomhed forbundne udgifter, herunder vederlag til nævnets medlemmer, afholdes af statskassen.

§ 5.

Forslag til revision af nærværende lov bliver at fremsætte senest i folketingsåret 1960-61."

Bundvad.	Bøgholm.	Bertel Dahlggaard,	Einer-Jensen.	Fanger.
		ordfører.		
Jørgen Gram.	Carl P. Jensen.	Lund Jensen.	Jørgen Jørgensen (Lejre),	
			formand.	
Thorkil Kristensen.	Kryger.	Wiggo Larsen.	Anker Lau.	Lorentzen.
	Poul Møller.	Hans Rasmussen,	Robert Sørensen.	
		næstformand.		